

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. juni 2014
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Kristian Gyde Poulsen
Sagsnr.: 2014-0030-2188
Dok.: 1185446

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 971 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. april 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra (MFU) Ellen Trane Nørby (V).

Karen Hækkerup

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 971 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren på baggrund af BT's artikel "De blev overvåget af Se og Hørs ulovlige spion: AFLUREDE HÆVEKORT" den 28. april 2014, undersøge om der har været udtrukket oplysninger i PBS på de i artiklen omtalte personer, og om disse oplysninger er blevet udleveret ulovligt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten, Datatilsynet samt Erhvervs- og Vækstministeriet.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Københavns Vestegns Politi har bl.a. oplyst, at kredsen den 28. april 2014 blev orienteret om, at en tidligere journalist på Se og Hør ville udgive en bog, hvoraf det skulle fremgå, at bladet over en periode fra 2007 til 2012 skulle have modtaget oplysninger om kendte personers dankorttransaktioner fra Nets med henblik på, at bladets journalister kunne følge de kendte.

Københavns Vestegns Politi har på den baggrund iværksat en efterforskning af den omhandlede sag. I den forbindelse har politiet foretaget en række ransagninger samt rejst sigtelser mod nogle personer for overtrædelse af – samt medvirken til overtrædelse af – en række bestemmelser i straffeloven.

Københavns Vestegns Politi har i øvrigt oplyst, at der er tale om en – både faktisk og retlig – større og mere kompliceret sag, som fortsat kræver en betydelig efterforskning.”

Datatilsynet har oplyst følgende:

”**2.1.** Danske medier har siden den 28. april 2014 omtalt, hvordan en medarbejder hos Nets – det tidligere PBS – skal have indsamlet og videresolgt oplysninger om, hvor kendte personer har brugt deres betalingskort, til ugebladet Se og Hør.

2.2. Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af oplysninger, der er omfattet af persondataloven, og påser af egen drift eller efter en klage fra en registreret, at behandlingen sker i overensstemmelse med loven og regler udstedt i medfør af persondataloven, jf. henholdsvis lovens § 55 og § 58.

Datatilsynet vil således af egen drift eller efter klage fra en registreret f.eks. kunne påse, hvorvidt indsamling og efterfølgende videregivelse af personoplysninger er sket i overensstem-

melse med behandlingsreglerne i persondatalovens kapitel 4. Det gælder også, hvis behandlingen af oplysninger er foretaget af en medarbejder i en virksomhed uden den pågældende virksomheds vidende.

Tilsynet vil ligeledes kunne påse, om virksomheden har truffet de fornødne tekniske og organisatoriske foranstaltninger mod, at oplysningerne kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, jf. persondatalovens § 41, stk. 3.

2.3. Nets udbyder betalings-, kort- og informationssystemer og er godkendt som betalingsinstitut i henhold til betalingstjenesteloven (lovbekendtgørelse nr. 365 af 26. april 2011 om betalingstjenester og elektroniske penge med senere ændringer) under tilsyn af Finanstilsynet.

En betingelse for at opnå tilladelse som betalingsinstitut efter betalingstjenestelovens § 7 er, at virksomhedens forretningsgange, administrative forhold, organisation, regnskabsmæssige procedurer, revisionsmæssige foranstaltninger og kontrol- og sikkerhedsmæssige foranstaltninger er forsvarlige.

Af betalingstjenestelovens § 19 følger endvidere, at et betalingsinstitut bl.a. skal have fyldestgørende interne kontrolprocedurer og betryggende kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger på IT-området.

Finanstilsynet påser overholdelsen af disse bestemmelser, jf. betalingstjenestelovens § 86, stk. 1.

Det følger herudover af betalingstjenestelovens § 85, at der kun må ske behandling af oplysninger om, hvor betalere har anvendt deres betalingsinstrument, og hvad de har købt, når det er nødvendigt til gennemførelse eller korrektion af betalingstransaktioner eller på anden saglig måde er nødvendigt.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at udbydere af betalingstjenester ikke overtræder betalingslovens § 85, jf. lovens § 97, stk. 1.

Såfremt der er sket videregivelse af oplysninger, som Nets behandler som databehandler for pengeinstitutter, vurderes videregivelsen efter bestemmelsen i § 117 i lov om finansiel virksomhed (lovbekendtgørelse nr. 948 af 2. juli 2013 af lov om finansiel virksomhed med senere ændringer).

Det følger af lov om finansiel virksomheds § 117, stk.1 – som indeholder hovedreglen om, at finansielle virksomheder og holdingvirksomheder er underlagt tavshedspligt – at bestyrelsesmedlemmer, direktører, ansatte m.fl. ikke uberettiget må vi-

deregive fortrolige oplysninger, som de under udøvelsen af deres erhverv er blevet bekendt med.

Det følger af bestemmelsens stk. 2, at den, som modtager oplysninger efter stk. 1, er omfattet af den i stk. 1 nævnte tavshedspligt.

Finanstilsynet påser overholdelsen af denne bestemmelse, jf. lov om finansiel virksomheds § 344, stk. 1.

3. Datatilsynet har ikke i forbindelse med den aktuelle sag modtaget klager over Nets fra registrerede personer.

Tilsynet er bekendt med, at Københavns Vestegns Politi har afhørt den person, som formodes at have videregivet oplysninger til Se og Hør, og har sigtet vedkommende for overtrædelse af straffeloven.

Da sagen undersøges af politiet, har Datatilsynet – i overensstemmelse med tilsynets normale praksis i sager, hvor politiet allerede behandler sagen – ikke iværksat en selvstændig undersøgelse af medarbejderens forhold.

Datatilsynet er endvidere bekendt med, at Finanstilsynet undersøger forholdene hos Nets og i den forbindelse har bedt Nets om en redegørelse.

På den baggrund har Datatilsynet på nuværende tidspunkt ikke iværksat en selvstændig undersøgelse af Nets.

Afslutningsvis kan Datatilsynet oplyse, at tilsynet – på baggrund af medieomtale – af egen drift har iværksat en undersøgelse af Se og Hør for så vidt angår ugebladets indsamling og brug af oplysninger om kendte personers betalingskort.

Tilsynet har ligeledes af egen drift iværksat undersøgelser af SAS og Rigshospitalet (Region Hovedstaden), idet det af medieomtale er fremgået, at Se og Hør fra medarbejdere hos SAS og Rigshospitalet skal have modtaget oplysninger om kendte personer.”

Endelig har Erhvervs- og Vækstministeriet oplyst følgende:

”Nets har i en offentlig redegørelse den 5. maj 2014 oplyst, at man har igangsat en omfattende undersøgelse af sagen som opullet i medierne fra 28. april 2014, og Nets oplyser at kunne konstatere adfærdsmønstre, som underbygger, at der kan være sket et misbrug, som beskrevet i pressen. Den information har man overdraget til myndighederne og politiet til brug for den videre efterforskning. Nets har samtidig oplyst, at man forstærker de kontrolfunktioner, som skal sikre, at medarbejdere,

som har adgang til fortrolige data, ikke misbruger denne adgang. Nets vil, indtil gennemgangen af deres kontrolsystemer har fundet sted, skærpe sikkerhedskontrollen ved, at eksterne revisorer gennemfører yderligere stikprøvekontroller af adgange og logs.

Da Finanstilsynets tilsynsvirksomhed er omfattet af en skærpet tavshedspligt, er det ikke muligt for Finanstilsynet at oplyse om den konkrete sag. Finanstilsynet kan derfor alene udtale sig om generelle forhold.

Regler der beskytter data om en persons brug af sit betalingskort

Reguleringen omfatter en række forskellige love, som tilsammen beskytter personers data, herunder data om hvor et betalingskort har været anvendt (kortdata). Denne regulering omfatter både regler, der stiller krav til de virksomheder, som håndterer data, regler som regulerer selve behandlingen af data, og regler som beskytter data mod videregivelse og uberettiget brug. Det følgende vedrører alene den finansielle lovgivning.

Lov om betalingstjenester og elektroniske penge

Loven regulerer de virksomheder, som udfører betalingstjenester og behandler transaktionsdata.

Nets er et betalingsinstitut, der har tilladelse efter § 7 i lov om betalingstjenester. En betingelse for at opnå og bevare en sådan tilladelse er, at virksomhedens forretningsgange, administrative forhold, organisation, regnskabsmæssige procedurer, revisionsmæssige foranstaltninger og kontrol- og sikkerhedsmæssige foranstaltninger er forsvarlige.

Lovens § 19 foreskriver, at et betalingsinstitut bl.a. skal have fyldestgørende interne kontrolprocedurer og betryggende kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger på IT-området.

Hvis et betalingsinstitut outsourcer opgaver, skal virksomheden sikre, at den virksomhed, opgaven outsources til, har betryggende sikkerheds- og kontrolprocedurer, og at betalingsinstituttet fører kontrol med, at outsourcing virksomheden følger disse.

Finanstilsynet giver tilladelse til betalingsinstitutter, der opfylder lovens krav, og fører tilsyn med, at virksomheden opfylder disse. Finanstilsynet skal endvidere give tilladelse til outsourcing af væsentlige opgaver.

Lovens § 85 angiver, at der kun må ske behandling af oplysninger om, hvor betalere har anvendt deres betalingskort, og hvad de har købt, når det er nødvendigt til gennemførelse eller

korrektion af betalingstransaktioner, eller på anden saglig måde er nødvendigt.

Det er Forbrugerombudsmanden, der fører tilsyn med overholdelsen af § 85.

Lov om finansiel virksomhed

En fællesejet datacentral som Nets er reguleret af § 343q i lov om finansiel virksomheder. Det følger af bestemmelsen, at en datacentral skal opfylde de samme krav til datasikkerhed, som gælder for finansielle virksomheder efter lovens § 71. Der er tale om:

- Krav om og til IT-sikkerhedspolitikken
- Krav om at direktionen skal sikre, at IT-sikkerhedspolitikken efterleves og uddybes i procedurer, herunder at funktionsadskillelsen bliver overvåget, at systemer og data klassificeres og prioriteres, og at der sker adgangskontrol til systemer og data
- Krav om en IT-beredskabsplan.

Derudover gælder outsourcingreglerne i lov om finansiel virksomhed også for fælles datacentraler.

Nets er underlagt bekendtgørelse om systemrevisionens gennemførelse i fælles datacentraler. Ved systemrevision forstås i henhold til denne bekendtgørelse intern og ekstern revision af, at de generelle IT-kontroller, dvs. styringen af den grundlæggende IT-sikkerhed, men ikke sikkerheden i specifikke IT-systemer, er og fungerer betryggende. I bekendtgørelsen stilles der krav til den eksterne og interne systemrevision, den eksterne og interne systemrevisions protokol samt til erklæringer om system-, data- og driftssikkerheden i henhold til bekendtgørelsen.

En række pengeinstitutter har outsourcet forskellige databehandlingsopgaver og andre IT-opgaver til IT-virksomheder, eksempelvis IBM.

Hvis et pengeinstitut outsourcer opgaver, er det ligesom et betalingsinstitut forpligtet til at sikre sig, at den virksomhed, der outsources opgaver til, har betryggende IT-sikkerhed og tilfredsstillende kontrolprocedurer. Outsourcing af væsentlige opgaver skal meddeles Finanstilsynet.

Det følger af § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, at ansatte i finansielle virksomheder ikke uberettiget må videregive kundeoplysninger. Videregives oplysningerne f.eks. som led i outsourcing, følger tavshedspligten oplysningerne efter § 117, stk. 2. Det indebærer, at personer, som de fortrolige op-

lysninger videregives til, vil være bundet af den samme tavshedspligt som gælder efter § 117, stk. 1.

Finanstilsynets tilsyn med betalingsinstitutters og andre finansielle virksomheders IT-sikkerhed

Finanstilsynet undersøger i forbindelse med, at en virksomhed opnår tilladelse, om virksomheden har forsvarlige forretningsgange og kontrol- og sikkerhedsmæssige foranstaltninger på IT-området. Disse forretningsgange skal omfatte administrationen af adgang til centrale systemer og data, at selve systemerne er udformet på en måde, så data ikke går tabt eller misbruges, og at der er kontrolforanstaltninger, så man løbende kan følge systemet, herunder hvem der har adgang til data gennem logninger, og gribe ind i tilfælde af uregelmæssigheder.

IT-tilsynet og inspektioner planlægges og udføres ud fra en risikobetragtning. De væsentligste IT-risici er afbrydelse eller forsinkelse af driften, tab af data, utilsigtede fejl, økonomiske forbrydelser og anden bevidst manipulation med data, som kan medføre tab af tillid til virksomheden, økonomiske tab og forkerte beslutningsgrundlag for datacentralens ledelse.

IT-tilsynet ser på governance, risk og compliance. På alle IT-inspektioner gennemgås følgende hovedområder:

- IT-strategi, -sikkerhedspolitik og overordnede sikkerhedsbestemmelser
- Organisatoriske forhold
- Outsourcing
- IT-drift og udvikling, herunder adgang til systemer og data
- Beredskabsstyring.

På undersøgelser har Finanstilsynet bl.a. fokus på, om virksomheden er tilstrækkelig opmærksom på, hvem der tildeles adgang til systemet, om der er brugere, som er tildelt adgang uden et arbejdsbetinget behov, samt om der er brugere, som ikke længere skal have adgang, eksempelvis som følge af organisationsændringer, og om disse i givet fald kan udgøre risiko, hvorfor tildelte rettigheder til at tilgå systemet løbende bør overvåges og kontrolleres.

Finanstilsynet undersøger ikke de konkrete systemer, hverken i forbindelse med, at virksomheden opnår tilladelse eller ved efterfølgende inspektioner.

Tilsyn som betalingsinstitut

Betalingsinstitutter skal have tilladelse i henhold til lov om betalingstjenester, der trådte i kraft 1. november 2009 med frist for igangværende institutter til at erhverve tilladelse senest 30. april 2011.

Finanstilsynet gav 29. oktober 2009 til PBS International A/S (nu Teller A/S) tilladelse som betalingsinstitut. Finanstilsynet gav den 29. april 2011 Nets Denmark A/S tilladelse som betalingsinstitut.

Finanstilsynet fører tilsyn med institutternes opfyldelse af kapitalkrav efter gældende regler.

Finanstilsynet forholder sig herudover til de underretninger, som et betalingsinstitut er forpligtet til at give tilsynet, hvis der indtræder ændringer i forhold til de oplysninger, som Finanstilsynet har baseret sin tilladelse på.

IT-tilsynet med datacentraler

Før 2012 havde Finanstilsynet ikke direkte hjemmel til at føre tilsyn med fælles datacentraler. Tilsynet kunne føre tilsyn med datacentraler via de tilsluttede virksomheder, som havde outsourcet til datacentralen og via systemrevisionsbekendtgørelsen, som gjaldt for de fælles datacentral på dette tidspunkt, og havde mulighed for at påpege eventuelle svagheder eller mangler i IT-sikkerheden.

I 2012 fik Finanstilsynet efter en lovændring mulighed for at føre et mere direkte IT-tilsyn med de fælles datacentraler. Dette indebærer, at tilsynet som udgangspunkt vil gennemgå adgange til systemer og data hos den pågældende virksomhed. Tilsynet vil påse, hvorvidt virksomheden har implementeret formelle procedurer og kontroller på området. Herunder at adgange og rettigheder tildeles på baggrund af definerede krav til sikring af tilstrækkelig funktionsadskillelse på tværs af systemer og data.”

Justitsministeriet kan desuden henvise til ministeriets besvarelse af 2. maj 2014 af spørgsmål nr. S 1392 fra medlem af Folketinget Ellen Trane Nørby (V) og til det udkast til talepapir, der dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 15. maj 2014 af samrådsspørgsmål F fra Folketingets Kulturudvalg. Kopi af udkastet vedlægges.